UNIVERSUL JURIDIC

Cătălin-Silviu SĂRARU

Drept administrativ

Volumul I

Curs universitar

UJ

III 27061(1)

Conf. univ. dr. habil. Cătălin-Silviu SĂRARU
Membru asociat al Academiei Oamenilor de Ştiinţă din România

Drept administrativ

Curs universitar

Volumul I

290816
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECĂ 1

Universul Juridic
București
-2023-

Cuprins

CAPITOLUL I. STATUL ŞI SEPARAŢIA PUTERILOR ÎN STAT. PUTEREA EXECUTIVĂ ŞI ADMINISTRAŢIA PUBLICĂ 5
1. Statul şi separaţia puterilor în stat 5
1.1. Conceptul de „stat" 5
1.2. Separaţia puterilor în stat 6
1.2.1 Puterea legislativă 8
1.2.2 Puterea executivă 9
1.2.3 Puterea judecătorească 10
2. Puterea executivă şi administraţia publică 10
2.1. Dimensiunile executivului 10
2.2. Sfera de cuprindere a administraţiei publice. Administraţia publică ca scop, ca mijloc de realizare a competenţei şi administraţia publică prin delegaţie 12

CAPITOLUL II. ADMINISTRAŢIA PUBLICĂ – SUBSISTEM COMPLEX INTEGRAT ÎN SISTEMUL SOCIAL GLOBAL 13
1. Noţiunea de administraţie publică 13
2. Fenomenul administrativ 14
3. Scopul administraţiei publice 15
4. Funcţiile administraţiei publice 15
5. Raporturile dintre administraţia publică şi principalele elemente ale sistemului social 16
6. Ştiinţa administraţiei – ştiinţă interdisciplinară 17
7. Provocări ale administraţiei publice moderne 18

CAPITOLUL III. DEFINIŢIA, OBIECTUL ŞI TRĂSĂTURILE DREPTULUI ADMINISTRATIV. RELAŢIILE DREPTULUI ADMINISTRATIV CU DREPTUL CONSTITUŢIONAL ŞI ŞTIINŢA ADMINISTRAŢIEI. ŞTIINŢA DREPTULUI ADMINISTRATIV 22
1. Definiţia, obiectul şi trăsăturile dreptului administrativ 22
1.1. Definiţia dreptului administrativ 22
1.2. Obiectul de reglementare al dreptului administrativ 22
1.3. Trăsăturile dreptului administrativ 23
2. Relaţiile dreptului administrativ cu dreptul constituţional şi ştiinţa administraţiei 25
2.1. Relaţiile dreptului administrativ cu dreptul constituţional 25
2.2. Relaţiile dreptului administrativ cu ştiinţa administraţiei 26
3. Ştiinţa dreptului administrativ 26

CAPITOLUL IV. IZVOARELE DREPTULUI ADMINISTRATIV 29
1. Noţiunea de izvor de drept 29
2. Izvoarele formale ale dreptului administrativ 29
2.1. Constituţia şi legile constituţionale 29
2.2. Legile organice şi legile ordinare 30
2.3. Ordonanţele simple şi ordonanţele de urgenţă adoptate de Guvern 31
2.4. Actele administrative având caracter normativ 32
2.5. Uzanţele juridice 34
2.6. Jurisprudenţa 34
2.7. Doctrina juridică 36
2.8. Poziţia tratatelor internaţionale şi a ordinii juridice a Uniunii Europene în cadrul izvoarelor dreptului administrativ românesc 36
2.8.1. Tratatele internaţionale 36
2.8.2. Ordinea juridică a Uniunii Europene 37

CAPITOLUL V. NORMELE DE DREPT ADMINISTRATIV ŞI CODIFICAREA LOR. RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV 43
1. Normele de drept administrativ 43
2. Codificarea normelor de drept administrativ 45
3. Raporturile de drept administrativ 46
3.1. Definiţie 46
3.2. Trăsăturile raporturilor de drept administrativ 46
3.3. Subiectele raporturilor de drept administrativ 47
3.4. Clasificarea raporturilor de drept administrativ 47
3.4.1. Raporturi de drept administrativ în care ambele subiecte sunt autorităţi ale administraţiei publice 48
3.4.2. Raporturi de drept administrativ în care un subiect aparţine administraţiei publice, iar cel de-al doilea subiect este o persoană fizică sau juridică din afara administraţiei publice 49

CAPITOLUL VI. AUTORITĂŢILE ŞI INSTITUŢIILE ADMINISTRAŢIEI PUBLICE 50
1. Noţiunea de autoritate şi de instituţie a administraţiei publice 50
2. Categorii de autorităţi şi instituţii ale administraţiei publice 53

CAPITOLUL VII. PREŞEDINTELE ROMÂNIEI 56
1. Alegerea şi mandatul Preşedintelui României 56
2. Rolul Preşedintelui României 59
3. Atribuţiile Preşedintelui României 60
3.1. Atribuţiile Preşedintelui României în raporturile sale cu Parlamentul 60
3.2. Atribuţiile Preşedintelui României în raporturile sale cu puterea judecătorească 62
3.3. Atribuţiile Preşedintelui României ca şef al executivului 63

3.4. Atribuţiile Preşedintelui României în domeniul politicii externe 70
3.5. Atribuţiile Preşedintelui României în raporturile cu poporul 71
4. Actele Preşedintelui României 72
5. Răspunderea Preşedintelui României 75
5.1. Răspunderea politică a Preşedintelui României 76
5.2. Răspunderea penală a Preşedintelui României 78

CAPITOLUL VIII. GUVERNUL ROMÂNIEI 81
1. Statutul Guvernului 81
2. Constituirea şi componenţa Guvernului 82
2.1. Învestitura Guvernului 82
2.2. Condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a putea fi membru al Guvernului 85
2.3. Suspendarea din funcţia de membru al Guvernului 87
2.4. Încetarea funcţiei de membru al Guvernului 88
2.5. Încetarea mandatului Guvernului 89
2.6. Componenţa Guvernului 91
3. Organizarea şi funcţionarea Guvernului 91
3.1. Organizarea aparatului de lucru al Guvernului 91
3.2. Funcţionarea Guvernului 93
4. Funcţiile şi atribuţiile Guvernului 93
5. Actele Guvernului 96
5.1. Noţiuni generale 96
5.2. Ordonanţele simple şi ordonanţele de urgenţă adoptate de Guvern 97
5.3. Hotărârile Guvernului 103
6. Primul-ministru 104
7. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului 105
8. Răspunderea Guvernului 108
8.1. Răspunderea politică a Guvernului şi a membrilor săi 109
8.1.1. Moţiunea de cenzură 110
8.1.2. Angajarea răspunderii Guvernului 111
8.2. Răspunderea penală a membrilor Guvernului 112
8.2.1. Faptele săvârşite de membrii Guvernului care constituie infracţiuni, potrivit Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială 113
8.2.2. Procedura de urmărire penală şi de judecare a membrilor Guvernului 114

CAPITOLUL IX. ADMINISTRAŢIA PUBLICĂ CENTRALĂ DE SPECIALITATE 116
1. Structura administraţiei publice centrale de specialitate 116
2. Ministerele 116
3. Organele administrative centrale de specialitate înfiinţate în subordinea Guvernului sau a ministerelor 121

4. Organele administrative centrale de specialitate înfiinţate ca autorităţi administrative autonome 124

CAPITOLUL X. PRINCIPIILE DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE A ADMINISTRAŢIEI PUBLICE DIN UNITĂŢILE ADMINISTRATIV-TERITORIALE 131
1. Unităţile administrativ-teritoriale din România 131
2. Descentralizarea administrativă şi autonomia locală 133
3. Deconcentrarea administrativă 143
4. Eligibilitatea autorităţilor administraţiei publice locale 145
5. Principiul legalităţii 146
6. Consultarea cetăţenilor în problemele locale de interes deosebit 146
7. Dreptul minorităţilor de a-şi folosi limba maternă în raporturile cu autorităţile administraţiei publice locale 148

CAPITOLUL XI. CONSILIUL LOCAL 150
1. Reglementarea, rolul şi mandatul Consiliului local 150
2. Alegerea consilierilor locali 150
3. Componenţa consiliilor locale 152
4. Validarea mandatelor consilierilor locali 152
5. Constituirea consiliilor locale 152
6. Conflictul de interese privind consilierii locali 153
7. Incompatibilităţile cu calitatea de consilier local 154
8. Funcţionarea consiliilor locale 155
9. Competenţa consiliilor locale 157
10. Dizolvarea consiliilor locale 159
11. Actele consiliilor locale 160
12. Drepturile şi obligaţiile consilierilor locali 162
13. Suspendarea şi încetarea mandatului de consilier local 164
13.1. Suspendarea mandatului de consilier local 164
13.2. Încetarea mandatului de consilier 164
14. Răspunderea consilierilor locali 166
15. Raporturile consiliului local cu celelalte autorităţi ale administraţiei publice 168

CAPITOLUL XII. PRIMARUL. VICEPRIMARUL. SECRETARUL GENERAL AL COMUNEI, ORAŞULUI SAU MUNICIPIULUI. INSTITUŢIILE ŞI SERVICIILE PUBLICE DE INTERES LOCAL. PRIMĂRIA COMUNEI, ORAŞULUI SAU MUNICIPIULUI. ADMINISTRATORUL PUBLIC. ADMINISTRAŢIA PUBLICĂ A MUNICIPIULUI BUCUREŞTI 170
1. Primarul 170
1.1. Reglementarea şi rolul primarului 170

1.2. Alegerea primarului ... 170
1.3. Mandatul primarului ... 171
1.4. Conflictul de interese privind primarii ... 171
1.5. Incompatibilităţile cu calitatea de primar ... 172
1.6. Competenţa primarului ... 172
1.7. Actele primarului ... 176
1.8. Drepturile şi obligaţiile primarului ... 176
1.9. Suspendarea şi încetarea mandatului primarului ... 178
1.9.1. Suspendarea de drept a mandatului primarului ... 178
1.9.2. Încetarea mandatului primarului ... 179
1.9.2.1. Încetarea de drept a mandatului primarului ... 179
1.9.2.2. Încetarea mandatului primarului ca urmare a rezultatului unui referendum local având ca obiect demiterea acestuia ... 180
1.9.3. Exercitarea atribuţiilor funcţiei de primar pe perioada vacanţei funcţiei de primar sau de suspendare din funcţie a acestuia ... 180
1.10. Răspunderea primarului ... 181
1.11. Raporturile primarului cu celelalte autorităţi ale administraţiei publice ... 181
2. Viceprimarul ... 182
3. Secretarul general al comunei, oraşului sau municipiului ... 183
4. Instituţiile şi serviciile publice de interes local ... 184
5. Primăria comunei, oraşului sau municipiului ... 184
6. Administratorul public ... 184
7. Administraţia publică a municipiului Bucureşti ... 186

CAPITOLUL XIII. CONSILIUL JUDEŢEAN. PREŞEDINTELE CONSILIULUI JUDEŢEAN. VICEPREŞEDINŢII CONSILIILOR JUDEŢENE. SECRETARUL GENERAL AL JUDEŢULUI. ADMINISTRATORUL PUBLIC AL JUDEŢULUI ... 187
1. Consiliul judeţean ... 187
1.1. Reglementarea, rolul şi mandatul Consiliului judeţean ... 187
1.2. Alegerea consilierilor judeţeni ... 187
1.3. Componenţa şi constituirea consiliului judeţean ... 188
1.4. Conflictul de interese şi incompatibilităţile cu calitatea de consilier judeţean ... 188
1.5. Funcţionarea consiliului judeţean ... 188
1.6. Competenţa consiliului judeţean ... 189
1.7. Dizolvarea consiliului judeţean ... 191
1.8. Actele consiliului judeţean ... 192
1.9. Raporturile consiliului judeţean cu celelalte autorităţi ale administraţiei publice ... 193
2. Preşedintele consiliului judeţean ... 194
2.1. Reglementarea şi rolul preşedintelui consiliului judeţean ... 194

2.2. Alegerea şi mandatul preşedintelui consiliului judeţean 194
2.3. Competenţa preşedintelui consiliului judeţean 195
2.4. Actele preşedintelui consiliului judeţean 197
2.5. Suspendarea şi încetarea mandatului preşedintelui consiliului judeţean ... 198
4. Secretarul general al judeţului 199
5. Administratorul public al judeţului 200

CAPITOLUL XIV. PREFECTUL 202
1. Consideraţii introductive 202
2. Istoric al reglementării 202
3. Numirea prefectului şi a subprefecţilor 204
4. Incompatibilităţile şi conflictul de interese cu funcţia de prefect 205
4.1. Incompatibilităţile cu funcţia de prefect 205
4.2. Conflictul de interese în exercitarea funcţiei de prefect 205
5. Drepturile şi îndatoririle prefectului 206
6. Competenţa prefectului 206
6.1. Controlul de legalitate exercitat de prefect asupra actelor administrative ale autorităţilor administraţiei publice locale 209
6.1.1. Actele juridice care formează obiectul controlului de legalitate exercitat de prefect 209
6.1.2. Condiţiile de exercitare a controlului de legalitate de către prefect 212
6.2. Exercitarea de către prefect a conducerii serviciilor publice deconcentrate în unităţile administrativ-teritoriale 215
7. Actele prefectului 217
8. Instituţia prefectului 218
9. Raporturile prefectului cu celelalte autorităţi ale administraţiei publice 219

CAPITOLUL XV. FUNCŢIA PUBLICĂ ŞI FUNCŢIONARII PUBLICI 221
1. Funcţia publică 221
1.1. Personalul din administraţia publică 221
1.2. Noţiunea de funcţie publică 221
1.3. Trăsăturile funcţiei publice 223
2. Funcţionarul public 224
2.1. Noţiunea de funcţionar public 224
2.2. Trăsăturile funcţionarului public 224
2.3. Drepturile şi obligaţiile funcţionarilor publici 226
2.3.1. Consideraţii generale 226
2.3.2. Drepturile funcţionarilor publici 227
2.3.3. Obligaţiile funcţionarilor publici 230
2.4. Cariera funcţionarului public 234
2.4.1. Recrutarea funcţionarilor publici 234
2.4.2. Perioada de stagiu 236
2.4.3. Numirea funcţionarilor publici 236

2.4.4. Natura juridică a raportului de serviciu al funcţionarului public 237
2.4.5. Promovarea funcţionarilor publici şi evaluarea performanţelor profesionale 238
2.4.6. Modificarea, suspendarea şi încetarea raportului de serviciu al funcţionarului public 239
2.4.6.1. Modificarea raportului de serviciu al funcţionarului public 239
2.4.6.2. Suspendarea raportului de serviciu al funcţionarului public 241
2.4.6.3. Încetarea raportului de serviciu al funcţionarului public 242
2.4.7. Corpul de rezervă al funcţionarilor publici 245
2.5. Răspunderea funcţionarilor publici 245
2.5.1. Responsabilitatea şi răspunderea funcţionarilor publici 245
2.5.2. Răspunderea administrativ-disciplinară a funcţionarilor publici 246
2.5.3. Răspunderea contravenţională a funcţionarilor publici 248
2.5.4. Răspunderea civilă a funcţionarilor publici 248
2.5.5. Răspunderea administrativ-patrimonială a funcţionarilor publici 248
2.5.6. Răspunderea penală a funcţionarilor publici 249
3. Managementul funcţiei publice şi al funcţionarilor publici 249

BIBLIOGRAFIE 251

290818
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECĂ 1